

Inleiding

Halverwege de huidige raadsperiode moeten we na gaan denken over de komende raadsperiode en dus ook de verkiezingen die daarvoor plaats gaan vinden. Deze verkiezingen zullen zijn in maart van 2026. Een belangrijke vraag is of en in welke mate we tijdens deze verkiezingen samen optrekken met de PvdA.

Op de ALV van 13 februari 2024 stelt het bestuur voor een commissie in het leven te roepen om het voor de leden van de afdeling mogelijk te maken een afgewogen keuze te maken of en hoe er samengewerkt gaat worden bij de gemeenteraadsverkiezingen 2026.

In dit document doet het bestuur een voorstel voor de opdracht en samenstelling van deze commissie.

Context

- Het is belangrijk in 2024 een keuze over de wijze van samenwerken met de PvdA te maken, aangezien de afdelingen volgens de statuten van de PvdA 15 maanden voor de verkiezingen en van GroenLinks 12 maanden voor de verkiezingen moeten besluiten op welke wijze mee wordt gedaan aan de verkiezingen.
- Lokaal in Groningen hebben GroenLinks en PvdA afzonderlijk meegedaan aan de afgelopen gemeenteraadsverkiezingen.
- De fracties hebben elkaar vastgehouden in de lokale onderhandelingen. Beide fracties maken onderdeel uit van de coalitie.
- In de regio zien we dat GroenLinks en PvdA al langer samenwerken in relatief kleine gemeenten.
- Op provinciaal niveau zit de PvdA in de coalitie en GroenLinks in de oppositie.
- Landelijk vormen GroenLinks en de PvdA één fractie in de Tweede en Eerste Kamer en voor de Europese verkiezingen wordt gewerkt met één kandidatenlijst.

Opdracht

De commissie heeft als opdracht een verkenning te begeleiden van de verschillende samenwerkingsvormen en later van een verdieping van enkele van deze vormen. In dit proces komt de commissie tot een analyse, waaruit een keuze volgt die aan de ALV in het najaar van 2024 wordt voorgelegd.

In het proces besteedt de commissie veel aandacht aan participatie door de leden en levert een inspanning om zoveel mogelijk leden te bereiken. Zo kunnen leden hun eigen idee vormen en ontstaat er een zo compleet mogelijk beeld van de inzichten in de afdeling. Er wordt ruimte gemaakt voor ontmoeting en uitwisseling tussen leden van beide partijen.

In de analyse besteedt de commissie in elk geval aandacht aan de volgende punten:

- Welke vormen zijn er voor de samenwerking tussen GroenLinks en de PvdA?
- Welke voor- en nadelen hebben deze samenwerkingsvormen met de PvdA?
Betrek daarbij o.a. kansen en bedreigingen ten aanzien van:
 - Politieke inhoud; consequenties voor de inhoudelijke standpuntbepaling.
 - Electorale positie; consequenties voor het aantal stemmen in het algemeen en voor links als blok specifiek.
 - Politiek personeelsbeleid; consequenties voor kwaliteit van volksvertegenwoordigers en bestuurders.
 - Partijcultuur; consequenties voor de gewenste interne cultuur.
 - Coalitievorming; consequenties voor machtsvorming in gemeenteraad en B&W.
 - Draagvlak; draagvlak onder leden en vertegenwoordigers van GroenLinks
 - Bestuurlijk; consequenties voor de lokale besturen en ledendemocratie.
 - Fractie: werkbaarheid van de fractie.
 - Overig: andere relevante thema's die de commissie werkende weg ontdekt.
- Een weging van deze voor- en nadelen per samenwerkingsvorm.

Planning

- Voorjaar: het bestuur vraagt de commissie om dit voorjaar het verkenningsproces te begeleiden, waarbij leden, politieke vertegenwoordigers en experts hun inbreng kunnen leveren. Uiterlijk in juni komt de commissie met een analyse van de verschillende samenwerkingsvormen incl. de voor- en nadelen zoals in de opdracht beschreven;
- ALV juni: tijdens een ALV in juni wordt er door de leden een keuze gemaakte welke 3 samenwerkingsvormen uitgediept worden op o.a. werkbaarheid en uitvoerbaarheid.
- Zomer / najaar: de commissie zet het proces met leden, politiek vertegenwoordigers en experts voort voor de verdieping van 3 samenwerkingsvormen, zoals gekozen op de ALV in juni.
- ALV november: tijdens een ALV in het najaar (waarschijnlijk november) wordt door de leden besloten op welke wijze de verkiezingen van 2026 aangegaan worden.

Op basis van de gemaakte keuze in de ALV van november 2024 pakt het bestuur de vervolgvorbereiding op de gemeenteraadsverkiezing op, hieronder valt het instellen van een programmacommissie, kandidatencommissie en de opstart van de campagne.

Samenstelling

De commissie bestaat uit de volgende leden:

- Annie Postma
- Harm Hospers
- Nick Nieuwenhuijsen
- Jacoba Oedzes
- Arjan Helmantel

Afstemming PvdA en GroenLinks

De keuzes die GroenLinks maakt over de gewenste samenwerking na 2026 raakt vanzelfsprekend de PvdA en vice versa. Voorliggend procesvoorstel is met de PvdA Groningen opgesteld (met uitzondering van de commissiesamenstelling) en zij zullen dus hetzelfde proces doorgaan.

Beide partijen informeren elkaar tussentijds over het proces en stemmen de planning op elkaar af. Beide partijen trekken zelfstandig inhoudelijke conclusies naar aanleiding van de uitkomsten van het proces. Mocht tijdens het proces duidelijk worden dat er verschillende richtingen ontstaan tussen de beide partijen, dan worden deze tijdig besproken. Waar nodig worden de leden dan bij een tussenstap betrokken.